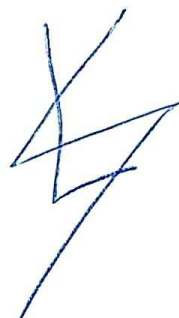

VIETNAM BULLETIN

DE CHEMISCHE EN DE BIOLOGISCHE OORLOGSVOERING

1967

50 ct

tweede jaargang nr. 13, 25 november

Verschijnt om de 14 dagen
Redactie: M. van Dulleman
W. de Graaff
Tineke Nijenhuis
Queenie Stevens

Redactie/administratieadres:
Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51, Amsterdam
Gironummer 1281198, tnv Vietnam Bulletin
Abonnement f 5,- per half jaar; los nr f 0,50
Buitenland f 7,- per half jaar

CHEMISCHE EN BIOLOGISCHE OORLOGVOERING IN VIETNAM

De Zwitserse arts, Dr. Gruignard, van het Zwitserse Comité Vietnam te Genève heeft in februari 1967 een brochure geschreven over de chemische en biologische oorlogvoering in Vietnam.

Hieronder laten wij een vertaling volgen van de volledige tekst. Van de lijst van gegevens over de verschillende middelen en gassen zijn alleen die gegevens opgenomen die direct betrekking hebben op de tekst. (Red.)

De feiten

De chemische oorlogvoering in Vietnam is al in 1961 begonnen. Het Amerikaanse blad "Newsweek" berichtte op 17-11-61 dat "Amerikaanse specialisten aan Zuidvietnamese piloten leren hoe ze in de gebieden die door de communisten beheerst worden, middelen moeten uitstrooien waardoor de rijstvelden verdorren en de gewassen op het veld worden gedood". Volgens de "New York Times" (22-1-62) "wordt de jungle langs de route Saigon-Cap-St. Georges door Amerikaanse vliegtuigen met chemische stoffen bespoten". "Life" (9-4-62) en "Tribune des Nations" (9-3 en 4-5-62) bevestigden deze gegevens, nader preciserend dat 2-4 D en 2-4-5 T de stoffen met ontbladerde werking (defolianten) zijn die gebruikt worden. Deze herbiciden verwoesten niet alleen de jungle en de gewassen op het veld, maar zijn ook zeer schadelijk voor mens en dier: Volgens de Amerikaanse bioloog EDSALL van Harvard University (brief aan het hoofd van de generale staf Michael Davison, 1-3-66, in "Viet Report" juni 1966) zijn de gevolgen van contact met deze stoffen heviger bij kinderen, oude mensen en zieken.

Begin 1963 onthult het Rode Kruis van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront dat er in werkelijkheid nog veel gevaarlijker chemische stoffen verspreid zijn, zoals DINITRO-ORTHO-CRESOL en CALCIUM CYANAMIDE. In diezelfde periode verklaart Huot Sambath, toenmalige minister van Buitenlandse Zaken van Cambodja, dat tussen 13 juni en 23 juli 1964 zes Cambodjaanse grensdorpen bespoeid werden met ontbladerende stoffen en dat 71 mensen, grotendeels kinderen, aan de gevolgen overleden.

Vanaf 1964 bereidt het Amerikaanse leger zich voor op het gebruik van gevechtsgas in Zuid-Vietnam. Het stelt gas vanaf begin 1964 (Reuter, 23-3-65) ter beschikking aan het Zuidvietnamese leger. Gevechtsgassen van het type CM of DM worden sinds eind 1964 gebruikt in Zuid-Vietnam (23-12-64 in Ca Mau en 15-12-64 in Tay Minh). In januari 1965 worden ze gebruikt samen met explosieven en napalmbommen tegen de bevolking van het dorpje Phu Lac. Het gebruik van gevechtsgas veroorzaakt een golf van verontwaardiging in de wereld. Washington belooft vervolgens het gebruik van gifgassen te verbieden, maar het verbod blijft niet lang van kracht. Tijdens een aanval op het dorpje Vinh Quang (provincie Binh Dinh), op 5-9-65 namelijk, worden er door een bataljon mariniers, onder aanvoering van luitenant-kolonel Léon Utter, 48 containers gifgas uitgestort over de burgerbevolking die bescherming zocht in de schuilloopgraven. 35 Doden en 19 gewonden (26 vrouwen en 28 kinderen) waren hiervan het resultaat.

Het Pentagon schuift eerst de verantwoordelijkheid voor deze daad op Léon Utter, een nieuwkomer, die op eigen houtje te werk zou zijn gegaan, maar eind september 1965 wijzigt het zijn houding en verleent generaal Westmoreland ijskoud volmacht tot het gebruik van gevechtsgassen in Zuid-Vietnam ("New York Herald Tribune", 27-9-65).

Vanaf dat moment maken gevechtsgassen deel uit van de voorgescreven uitrusting van de mariniers, volgens de "New York Times". Speciale secties zijn uitgerust met verstuivers, die door de mariniers worden gebruikt om de guerrillastrijders die zich ingraven in ondergrondse gangen, "uit te roken" (een bericht van het Amerikaanse persbureau "UPI", overgenomen door "Le Monde", 2-10-65). Deze secties zijn ook uitgerust met gifgasbommen.

Amerikaanse officieren vanaf de rang van tweede luitenant zijn gemachtigd hier vrij gebruik van te maken ("AFP", 8-10-65), met het gevolg dat het Pentagon op het ogenblik niet meer weet wanneer en om welke redenen deze gassen worden gebruikt ("Science", 20-1-67). De wereldpers komt langzamerhand met nieuwe onthullingen over gevallen waar gifgassen gebruikt werden, beschrijft het effect dat ze hebben op het menselijk organisme en geeft nadere inlichtingen over het soort gassen dat gebruikt wordt. Het "UPI" (23-3-65) laat weten dat de Amerikaanse troepen in Vietnam de gassen CN, DM en CS ontvangen en in voorraad hebben. De "New York Times" (10 en 11-5-66) onthult het gebruik van gassen van het type BZ. "Chemical Week" (26-3-66) noemt bommen met gekleurd gas en giftige stoffen in kristalvorm die in de tunnels worden gelegd om ze onbewoonbaar te maken. "Reuter" (12-1-66) bericht dat tijdens een operatie, ondernomen door Amerikanen, Australiërs en Nieuwzeelanders, 35 km ten westen van Saigon, de Australische korporaal Robert Bowtell, 24 jaar oud, die toegerust met een gasmasker een tunnel binnendrong, waar een zogenaamd niet-giftig "traangas" van het type CN was ingeblazen, stierf door verstikking. Twee andere soldaten die hem te hulp schoten, raakten bewusteloos.

De "New York Herald Tribune" (10-5-66) brengt verslag uit van een operatie op 9-5-66 in zone C dichtbij de grens van Cambodja, waarbij "gasvormend" poeder lag te "schudden" in vaten bij de achteruitgang van "Caribou" transportvliegtuigen. De krant geeft verder aan dat er waarschijnlijk nooit zoveel gas over vijandelijk terrein is verspreid als bij die gelegenheid. De "New York Times" (9-9-66) bericht dat de nieuwe C-123 vliegtuigen bestemd zijn voor het opvoeren van de chemische oorlogvoering in Zuid-Vietnam. De "World Trade Journal" (5-1-66) stelt het heel duidelijk: "Bijna alle boerenhuisjes hebben onderaardse schuilplaatsen die gebruikt worden bij typhoons of in tijden van oorlog. Tegenwoordig, als Amerikaanse troepen Zuidvietnamese dorpjes binnendringen, gooien ze automatisch gasbommen in die schuilplaatsen. Het is duidelijk dat er onschuldige slachtoffers vallen..."

Deze enkele citaten tonen aan dat de oorlogvoering met gassen, die in 1961 begon, zich voortdurend ontwikkelt en in verscheidenheid en intensiteit toeneemt. Deze gasoorlog, die krachtens talrijke internationale overeenkomsten is verboden, vergt hoe langer hoe meer onschuldige slachtoffers. Zoals wordt verklaard door LINUS PAULING, Nobelprijswinnaar voor Natuurkunde en voor de Vrede: "Het grootste aantal slachtoffers van de oorlog in Vietnam valt niet onder de vechtenden maar onder de burgerbevolking. Wanneer de rijstoogst wordt verwoest door chemische stoffen, als er gassen worden gebruikt, dan is het de burgerbevolking, dan zijn het de vrouwen, de zieken, de kinderen en de oude mensen die sterven door vergiftiging of van honger." ("Nouvel Observateur", nr 110, 1966).

Dreigende voortekens

Vanaf december 1964 worden de gifgassen die de Amerikaanse troepen in Vietnam gebruiken, hoe langer hoe meer vervolmaakt. In de Amerikaanse arsenalen liggen voorraden giftige stoffen, klaar om te worden gebruikt. De verklaringen van de verantwoordelijke Amerikaanse topfunctionarissen zijn geladen met dreigende voortekens en doen denken dat men nog meer escalades in het gebruik van gas moet verwachten. Hieronder volgen een paar van die verklaringen:

Dean RUSK: "De gassen die in Zuid-Vietnam worden gebruikt, behoren tot de conventionele wapenen; er wordt niet regelmatig en slechts beperkt gebruik van gemaakt." (Persconferentie van 24-3-65)

Cyrus VANCE, de Amerikaanse staatssecretaris van Defensie: "De nationale politiek van de Verenigde Staten verbiedt niet het gebruik van giftige stoffen om massabewegingen te onderdrukken." ("Izvestia")

M.C. CONNELL, chef van de generale staf van de Amerikaanse luchtmacht: "In maart 1966 hebben Amerikaanse vliegtuigen 30.000 vluchten gemaakt boven Zuid-Vietnam... Het is beter om blindelings te bombarderen dan een bepaald doelwit niet te raken" (antwoord aan "US News and World Reports").

Cyrus VANCE, de Amerikaanse staatssecretaris van Defensie, werd in de loop van een persconferentie gevraagd: "Gebruiken de Verenigde Staten arsenicum en cyaniden in Vietnam?" Hij antwoordde: "Wij maken er een beperkt gebruik van in Zuid-Vietnam, maar nog niet in het Noorden van het land." ("Daily Pennsylvanian", 1-11-65)

De chef van de generale staf DAVISON, zei over de stoffen met ontbladerende werking 2-4 D en 2-4-5 T: "Het zijn geen chemische of bacteriologische wapens... Het is een betrekke-

lijk zachtaardig middel om druk uit te oefenen op een verbeterd vijand." ("Viet Report", juni-juli 1966, blz. 39)

HET DEPARTEMENT VAN DEFENSIE, in antwoord op het verzoek van generaal Westmoreland dat het verbod op het gebruik van gifgassen zou worden opgeheven: "Generaal Westmoreland heeft altijd een volledige volmacht gehad, en heeft dat nog, om toestemming te verlenen tot het gebruik van traangassen tegen de Vietcong. ("New York Herald Tribune", 27-9-65)

Het standpunt van het Departement van Defensie is dus duidelijk. Een samenvatting hiervan valt trouwens te lezen in het handboek voor het leger: "Army Field Manual F M 27-10" van juli 1956, VIII, blz. 236: "De Verenigde Staten onderschrijven op het ogenblik geen enkele geldige overeenkomst, die bij een gewapend conflict het gebruik verbiedt of beperkt van giftige of niet-giftige gassen, van brand- of rookbommen of van biologische wapens."

Tot slot een citaat uit het boek van generaal-majoor J.H. ROTHSCHILD, "Tomorrow's Weapons" (McGraw Hill, 1964), dat neerkomt op een waar pleidooi voor het militaire gebruik van gassen en biologische wapens. Deze Amerikaanse generaal heeft aan het hoofd gestaan van al die takken van het Amerikaanse leger die gespecialiseerd zijn in chemische en bacteriologische oorlogvoering. Hij was hoogleraar in de chemie aan de militaire academie in Westpoint. Hij is één van de medewerkers van het "Bulletin of Atomic Scientists". Talrijke Amerikaanse militairen hebben overigens dezelfde denkbeelden als hij. Generaal-majoor Rothschild vat de voordelen van deze verboden wapens als volgt samen:

- "Gifgassen zijn over zeer grote gebieden werkzaam. Bij een enkele aanval zouden de chemische stoffen tientallen vierkante kilometers kunnen bereiken; met bacteriologische stoffen is er sprake van honderdduizenden vierkante kilometers."

- "Deze wapens zoeken hun doelwit zelf op. Gedragen door de wind dringen ze in de huizen, schuilplaatsen en versterkingen en treffen daar de mensen. Ze zijn even trefzeker als het doelwit wijd verspreid is op onbeschutte velden."

- "De verdediging tegen deze wapens is zeer moeilijk. Als de aanval op voldoende afstand wordt gelanceerd, maar "met de wind mee", als de gebruikte stof reukloos en kleurloos is, als de eerste symptomen pas optreden als de "werkzame" dosis al geabsorbeerd is, dan hebben de slachtoffers niet veel gelegenheid zich te beschermen."

- "Deze wapens beloven een zeer hoog rendement wat betreft het aantal getroffen personen - een orde van grootte van 30% en meer... Als een bepaald type al deze voordelen biedt, is het duidelijk een machtig wapen."

Zelfs de wetenschapsmensen aarzelen niet het gebruik van dat soort wapens aan te raden. Zo schrijft bijvoorbeeld Dr. Richard L. KENYON, het hoofd van de afdeling publikaties van de "American Chemical Society", in "Chemical Engineering News" van 16-8-65: "Zonder ons hier te mengen in het conflict of een actieve deelname van de Verenigde Staten aan de oorlog in Vietnam gepast is of niet, is dit toch een geschikte gelegenheid om een meer systematisch gebruik van chemische en bacteriologische stoffen in de guerrillastrijd, die op het ogenblik in dat land gevoerd wordt, aan te raden."

Het is niettemin waar dat talrijke andere Amerikaanse wetenschapsmensen niet dezelfde mening zijn toegedaan. Het persbureau "AP" meldt trouwens op 20-9-66 dat "tweeëntwintig Amerikaanse geleerden, waaronder zeven Nobelprijswinnaars, zich in een brief tot president Johnson hebben gericht met het verzoek categorisch te bevestigen dat de Verenigde Staten hebben besloten af te zien van het gebruik van chemische of bacteriologische wapens. Zij vragen hem nadrukkelijk het bevel te geven dat het gebruik van dat soort wapens in Vietnam moet worden stopgezet.

De projecten

De vervaardiging van nieuwe giftige stoffen wordt actief voortgezet in de Verenigde Staten. De onderzoeken richten zich vooral op twee soorten produkten:

a) DE ZENUWGASSEN

Hieronder vinden we Tabun(GA), Sarin(GB) en Soman (GD); het gaat om organo-fosfaten. Sarin is daarvan het gevaarlijkste. Het is viermaal zo giftig als Tabun, dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door de Nazi's werd geproduceerd, en dertigmaal giftiger dan fosgeen. Het is kleurloos, reukloos en werkt in zeer kleine hoeveelheden door een enzym (Cholinesterase) te blokkeren, dat door de zenuwcellen, die de ontspanning van de spieren regelen,

voortgebracht wordt. Door de werking van het gif blijven de spieren samengetrokken, hetgeen een soort algehele verlamming veroorzaakt, de ademhaling verhindert en braakneigingen, overdadige transpiratie, geestelijke verwarring en stuipen veroorzaakt. De opname geschiedt niet alleen via de longen, maar ook door de huid en het oogbindvlies en naargelang de opgenomen dosis kan de dood reeds na een minuut intreden. Een fabriek met 300 arbeiders in Newport (Ind.) vervaardigt dit gas 24 uur per dag sinds 1960, laadt daarmee raketten, mijnen, artilleriegranaten. (Science, 20-1-67)

Gifgassen worden ook gefabriceerd op andere plaatsen in de Verenigde Staten, zoals Pine Bluff (Arkansas), Edgewood (Maryland), Rocky Mountains (Denver). Naast bovengenoemde organo-fosfatische giften bestudeert men ook het mogelijke gebruik voor militaire doeleinden van andere zenuwvergiften zoals bijvoorbeeld het botulinus bacteriegif. (Science, 13 en 20-1-67)

b) LSD-25

LSD-25 (Diaethyllysergzuur) is een reeds in minieme hoeveelheden op het zenuwstelsel werkende stof (1/200.000e gr.). LSD-25 veroorzaakt een onsamenhangend gedrag van het individu, dat niet meer in staat is een logische beslissing te nemen, zich te verdedigen of een order op te volgen.

"Een film aan ons getoond", leest men in het rapport van een commissie uit het Amerikaanse congres, "toonde aan dat troepen die aan de werking van een van deze psychomimetische middelen (zoals LSD-25) blootgesteld waren, zelfs niet merkten dat ze zich abnormaal gedroegen, terwijl ze niet in staat bleken te zijn ook maar de eenvoudigste order uit te voeren en hun normale taak met een minimum aan doelmatigheid te volbrengen. Denkt u zich de uitwerking in, die zulk een stof zou hebben als ze in het geheim gebruikt werd tegen het militair hoofdkwartier van een legereenheid of in het openbaar tegen een uitgebreide organisatie!" (J.H. Rothschild, "Tomorrow's weapons", McGraw Hill, 1964)

LSD-25 werkt in een zeer kleine dosis zowel na injectie als na inademing. Het is reukloos, kleurloos en smaakloos. Het heeft alle voordelen die voor militair gebruik vereist zijn. De "industriële" produktie ervan levert nog enige moeilijkheden op, maar nieuwe produktiemethoden zijn in onderzoek in de laboratoria van het Amerikaanse leger. LSD-25 is in Vietnam nog niet gebruikt. Maar bepaalde verbindingen met een ongeveer gelijke uitwerking (het BZ-gas) zijn reeds gebruikt. In zijn artikel "Le temps des massacres" (Express, 14/20-3-66) meldt Pierre Darcourt dat BZ een bedwelmend gas is dat geheugenverlies veroorzaakt en dus op het zenuwstelsel werkt.

Een andere nog verschrikkelijker dreiging zweeft boven het Vietnamese volk: DE BACTERIOLOGISCHE OORLOGVOERING.

Onderzoekingen op dit gebied zijn omgeven met de grootste geheimzinnigheid. Ze zijn niettemin zeer ver gevorderd. Enkele informaties over deze onderzoeken zijn thans bekend. Ze komen uit lekken op verschillende niveaus, van verklaringen van vooraanstaande Amerikanen in antwoord op nauwkeurige vragen en uit het geduldig informatieverzamenen van de "Physicians for Social Responsibility" (PSR). Bij elkaar tonen deze verschillende verklaringen en inlichtingen nauwkeurig de werkelijkheid van de dreiging. We herinneren eraan, dat de Verenigde Staten nooit de conventie van Den Haag (1907) of het protocol van Genève van 1925 ondertekend hebben. Toch is sinds de Eerste Wereldoorlog het State Department tegen ieder gebruik van chemische en bacteriologische wapens en altijd tegen het plan tot ontwikkeling van deze wapens, opgesteld door het ministerie van Defensie, geweest. Maar het standpunt van het State Department ontwikkelt zich: In september 1959 dient een Congresafgevaardigde R. V. Karstenmaier (Wisconsin) een resolutie van de volgende inhoud in: "Het Congres keurt de politiek van de Verenigde Staten goed volgens welke de Verenigde Staten in geval van een conflict nooit als eerste chemische of bacteriologische wapens zullen gebruiken." (US House of Representatives, 86e Congres 1e sessie, House Concurrent Resolution 433, september 3, 1959). Deze resolutie is verworpen. Volgens verklaringen van een employee van het Witte Huis tegenover een groep medici uit Washington zou het State Department midden juni 1965 een nota aan president Johnson gestuurd hebben, waarin bevestigd werd dat "de oppositie tegen het gebruik van dergelijke wapens niet meer gold". (Viet Report juni-juli 1966). In feite is het budget bestemd voor de ontwikkeling en research van chemische en biologische wapens van 36,3 mil. dollar in 1959 opgelopen tot 170 mil. dollar in 1964. Deze research werd toevertrouwd aan particuliere ondernemingen en aan universiteiten. In 1965 heeft een firma in New England de "Traveler's Research Corporation" te Hartford (Connecticut) contact gelegd met het ministerie van Defensie vanwege een middel om de ver-

spreiding van de builenpest mogelijk te maken in Zuid-Vietnam. Volgens een onderzoeker van deze firma voorziet het contract in de produktie op grote schaal van builenpest- en tularemie-microben. Op een vraag van de leden medici van de PSR (Physicians for Social Responsibility) verklaart Dr. Robert Ellis, directeur van de afdeling "bacteriologische wapens" van de "Traveler's Research Corporation", dat zijn firma "het gedrag van giften in de atmosfeer bestudeert en het gebruiken van luchtstromingen voor het vervoer van gifwolken naar een doel".

Het Pentagon, dat eerst het ontstaan van dit contract ontkende, heeft tenslotte toegegeven aan deze firma de studie van verschillende bacteriologische wapens te hebben toevertrouwd, en "van de reactie van de publieke opinie in geval van gebruik van dergelijke wapens". En even later preciseert een woordvoerder van het State Department dat niet de builenpest maar de tularemie bestudeerd wordt.

Ook de universiteiten hebben opdrachten voor dergelijke werkzaamheden gekregen. Sinds 1962 heeft het "Air Force and Army Chemical Corps" contracten afgesloten met verschillende universiteiten: de universiteit van Pennsylvania, van Delaware, van Brown, van William en Mary, Illinois, Cornell en Utah. Deze contracten voorzien in de bestudering van meteorologische omstandigheden in Zuidoost-Azië en de aanpassing van chemische en biologische wapens aan deze omstandigheden.

De actiefste der universiteiten lijkt die van Pennsylvania. Twee projecten werden aan deze universiteit toevertrouwd, de projecten "Summit" en "Spice rak". Het jaarverslag 1959-1960 van het "Institute for Cooperative Research (ICR) onthult dat het project "Summit" inhoudt: de bestudering van de mogelijkheden en kansen van gebruik van niet dodelijke chemische en biologische wapens in bepaalde oorlogstoestanden. Van 1960 tot 1961 houdt het project in: de research naar verspreiding door de lucht van biologische en chemische wapens. In oktober 1965 verklaart de directeur van de projecten "Summit" en "Spice rak", dr. Knut Krieger, dat deze projecten de research omvatten naar de verspreiding door de lucht van chemische arsenicum- en cyanideverbindingen.

We willen ook het feit vermelden, dat zeer onlangs een vrouw, die werkt in de researchlaboratoria van Detrick, een groot centrum ter voorbereiding van de bacteriologische oorlogvoering, de "legermedaille voor bijzondere diensten" (de hoogste militaire onderscheiding voor burgers) kreeg vanwege haar bijdrage aan de ontwikkeling van een schimmel die de rijst vernietigt. Het gaat hier om een ziekte, die in haar natuurlijke vorm geregeld de rijstooften in Azië vernietigt. (Science, 13-1-67)

Deze onthullingen zijn duidelijk genoeg. De chemische oorlogvoering is vijf jaar geleden begonnen in Zuid-Vietnam. De bacteriologische oorlogvoering is een directe dreiging.

Onder de infecties die het object zijn van onderzoek in de Verenigde Staten, met het oog op eventueel gebruik in een bacteriologische oorlogvoering, noemen wij: van de bacterieziekten: miltvuur, dysenterie, het snot, brucellose, de pest en de tularemie; van de rickettsia-ziekten: de Q-koorts en de rode Rocky-Mountainskoorts; van de virusziekten: de dengue-koorts, verschillende soorten hersenvliesontsteking, papagaaienziekte en gele koorts; verder een schimmelziekte: coccidioidomose. (Science, 13-1-67)

Brigade-generaal J.H. Rothschild wijdt in zijn boek "Tomorrow's Weapons" 45 pagina's aan de beschrijving van 32 ziekten die van betekenis zijn in de bacteriologische oorlogvoering. We vatten samen hetgeen hij over drie van deze ziekten schrijft:

BUILENPEST. Niet verzorgd is deze vaak dodelijk, met een adequate behandeling daalt dit sterftecijfer tot beneden de 10%. Ratten, reservoirs van microben zorgen voor de verspreiding van de ziekte, die zich eerst openbaart door pijnlijke zwellingen en vervolgens bloedingen van longen en darmen veroorzaakt.

MILTVUUR. Komt voor in twee vormen, de huid- en longvorm, waarvan de eerste soms en de tweede bijna altijd dodelijk is. De verspreiding via de lucht zou het veroorzaken van een groot aantal etterige longaandoeningen mogelijk maken.

TULAREMIE. Een ziekte van knaagdieren, die deze overbrengen op de mens. Bij deze laatste kan ze verschillende stoornissen veroorzaken, waarvan longontsteking vaak dodelijk is.

De gevolgen van bacteriologische oorlogvoering zijn niet te overzien. Een bevolking geteisterd door de oorlog, verzwakt door de honger, berovingen en de slechte sanitaire voorzieningen zal een sterk verminderde weerstand bieden aan infectieziekten. Een epidemie, verspreid via water, voedsel, insecten, dieren en menselijke contacten zal zich met een angst-

wekkende snelheid kunnen verspreiden. De beschermende sanitaire maatregelen in oorlogsomstandigheden zullen zeer dubieus zijn. De effectiviteit van bacteriologische wapens is mogelijk nog verschrikkelijker dan men denkt. Nog erger, deze wapens evenals de chemische wapens zullen niet zomaar blindelings treffen, maar zoals dr. John EDSALL van Harvard University schrijft: "Ze zullen de jonge kinderen, grijsaards en zieken uitkiezen als hun eerste slachtoffers."

DE INTERNATIONALE VERDRAGEN

Talrijke verdragen en overeenkomsten verbieden het vervaardigen en het gebruiken van chemische en bacteriologische wapens. Deze verdragen zijn:

- de Conventie van Den Haag van 1899 en 1907;
- het Verdrag van Washington van 1922, dat nooit van kracht is geworden;
- het Protocol van Genève van 1925, getekend door 44 landen.

Welnu, de Verenigde Staten hebben, zoals we al vermeld hebben, noch de Conventie van Den Haag, noch het Protocol van Genève van 1925 getekend. Zij hebben echter, samen met de andere overwinnaars van de Tweede Wereldoorlog, het Handvest van het Tribunaal van Neurenberg opgesteld, dat oorlogsmisdaden definieert.

Wij vermelden hieronder enkele uittreksels uit deze verdragen, die van bijzonder belang zijn.

REGLEMENT aangaande de wetten en gebruiken in de landoorlog - BIJLAGE BIJ DE CONVENTIE VAN DEN HAAG van 18 oktober 1907.

Art. 22 - De oorlogvoerenden hebben geen onbepaalde keus aangaande de keus van de middelen om de vijand schade toe te brengen.

Art. 23 - Behalve hetgeen door speciale Conventies verboden is, is in het bijzonder verboden: a) gif of gifwapenen te gebruiken; e) wapens, projectielen of ander materiaal te gebruiken, dat meer kwaad doet dan nodig is.

Art. 25 - Het is verboden met welk middel dan ook, steden, dorpen, woonplaatsen of gebouwen, die niet verdedigd worden, aan te vallen, te beschieten of te bombarderen.

Art. 27 - Bij belegeringen, beschietingen en bombardementen moeten alle noodzakelijke maatregelen worden genomen om zo veel mogelijk te ontzien: gebouwen gewijd aan de cultuur, de kunsten en wetenschappen, liefdadigheid, historische monumenten, ziekenhuizen en verzamelplaatsen voor zieken en gewonden, vooropgesteld dat deze niet tegelijkertijd voor militaire doeleinden worden gebruikt.

PROTOCOL VAN GENEVE van 17 juni 1925 aangaande het verbod van het gebruik van gifgasen en bacteriologische wapenen.

Ondergetekende gevolmachtigden, uit naam van hun respectievelijke regeringen - overwegend, dat het gebruik van gifgasen of dergelijke middelen, evenals alle vloeistoffen, materialen of analoge procédés, terecht algemeen door de ontwikkelde landen veroordeeld is,

- overwegende, dat het verbod op het gebruik van deze middelen neergelegd is in verdragen, die de meeste landen hebben ondertekend,

- met het oogmerk dit verbod algemeen te doen erkennen als deel uitmakend van het internationale recht en dat dit verbod evenzeer geldt voor het geweten als voor de praktijk van de landen.

Verklaren:

Dat de dit verdrag ondertekenende partijen, voorzover zij nog niet gebonden zijn aan verdragen die dit gebruik verbieden, dit verbod erkennen, nemen de uitbreiding van dit verbod op het gebruik van bacteriologische wapenen aan en zijn het erover eens, dat zij zich onder elkaar gebonden achten aan de termen van deze verklaring.

De verdragsluitende partijen zullen alles in het werk stellen om de andere landen over te halen zich te houden aan dit Protocol.

HANDVEST van het Tribunaal van Neurenberg, dat opgesteld is door de overwinnende landen in 1945, te weten: USA, USSR, Groot-Brittannië en Frankrijk.

Art. 6 - De volgende handelingen of één daarvan zijn misdaden, voorgelegd aan de rechtspraak van het tribunaal en hebben betrekking op individuele verantwoordelijkheden:

a) MISDADEN TEGEN DE VREDE: dat wil zeggen, het leiden, voorbereiden, uitvoeren of

voortzetten van een agressie-oorlog of een oorlog, die internationale verdragen, garanties of overeenkomsten schendt, of het deelnemen aan een samenzwering ter verwezenlijking van één van bovenstaande handelingen;

b) OORLOGSMISDADEN: dat wil zeggen, schending van de wetten en gebruiken van de oorlog. Deze schendingen houden in (zonder hiertoe beperkt te zijn): het vermoorden, het slecht behandelen en de deportatie, voor het verrichten van dwangarbeid of voor enig ander doel, van de burgerbevolking in de bezette gebieden; het vermoorden of slecht behandelen van krijgsgevangenen, het terechtstellen van gijzelaars, het plunderen van openbaar of privé bezit, het zonder redenen vernietigen van steden en dorpen of verwoestingen aanrichten, die niet militair noodzakelijk zijn;

c) MISDADEN TEGEN DE MENSHEID: dat wil zeggen, het vermoorden, uitroeien, het in sla vernij brengen, deportatie en elke andere onmenselijke handeling tegen de burgerbevolking, begaan voor of tijdens de oorlog, ofwel vervolgingen om politieke of religieuze redenen of om redenen van ras, ingesteld tengevolge van elke misdaad, die onder de competentie van het Internationale Tribunaal valt of ermee verbonden is, of deze handelingen al dan niet een schending betekenen van het internationale recht van het land waar zij begaan zijn. De leiders, organisatoren, aanstichters en handlangers, die bij het ontwerpen of uitvoeren van een gezamenlijk plan of complot aan het begaan van één van de hiervoor genoemde misdaden hebben deelgenomen, zijn verantwoordelijk voor alle handelingen, die bij het uitvoeren van een dergelijk plan werden verricht.

CHEMISCHE MIDDELEN WAARVAN HET GEBRUIK IN ZUID-VIETNAM DOOR DE REGERING VAN DE VERENIGDE STATEN OFFICIEEL IS TOEGESTAAN
(ontleend aan Viet Report, New York, juni-juli 1966)

A. Herbicide 2,4-D. Als poeder of vloeistof. Directe gevolgen: vernietiging van grootbladige planten, vergiftiging van dieren die ze eten, bij mensen long-oedeem, stoornissen in de spijsvertering, mondbloedingen. Verhoogd effect bij grijsaards, zieken en kinderen. Gevolgen op langere termijn: onbekend bij mensen en dieren; planten worden voorgoed vernietigd. Wordt gebruikt om de vijand en zijn versterkingen van hun dekking te beroven, om wegen voor konvooien vrij te maken, om de vijand van zijn voedsel te beroven, om de getroffen boeren te dwingen bij de regering aan te kloppen om steun, kan bij gebruik op het goede moment 60 tot 90 procent van de oogst vernietigen.

Voor het ontbladeren in Zuid-Vietnam door de Zuidvietnamese regering gebruikt sinds 1961 en door de Amerikaanse sinds 1963; voor het vernietigen van oogsten door de Zuidvietnamese regering sinds 1961 gebruikt. Sedert 1963 zijn in 16 provincies oogsten in ernstige mate vernield. Intensivering van het gebruik sinds december 1965. Het is niet dodelijk. Eenvoudig en goedkoop te produceren en op te slaan. Bezwaren: geen spontane verspreiding; tast de rijst niet aan; komt soms terecht waar men het niet wenst; veroorzaakt soms ongewenste vluchtelingenstromen.

B. Herbicide 2,4,5-T. Verspreid als 2,4-D, waarmee het ook in alle andere opzichten identiek is.

C. Traangas CN of CM. Verspreid als nevel of poeder met behulp van granaten, als gas, als spray met behulp van helikopters, als poeder waaruit gas ontwijkt. Directe gevolgen: irritatie van de luchtwegen, verbrandingsverschijnselen van de vochtige huid, "uitschakeling" van mensen bij concentraties groter dan 3 mg per m³. Op langere termijn: blindheid bij direct contact, verlamming van ledematen bij sterke besmetting; dodelijke gevolgen voor soldaten in enkele gevallen, ondanks het dragen van gasmaskers. Worden gebruikt om door middel van voorbereidende bombardementen de weerstand tegen de klassieke bombardementen te verminderen, om mensen te dwingen hun schuilplaatsen te verlaten, om tunnels en andere schuilplaatsen wekenlang onbruikbaar te maken. Militaire nadelen: wordt bij sterke wind vaak verstrooid, is moeilijk te beperken tot het doelgebied, raakt zonder onderscheid strijders en burgers; het gebruik ervan tegen schuilplaatsen in de dorpen treft hoofdzakelijk burgers. Werd voor het eerst tegen het dorp Phulac gebruikt in januari 1965. Intensief gebruik bij bombardementen op de provincies Quang Tri en Tay Ninh in maart 1965. Tijdelijke stopzetting van het gebruik als gevolg van internationale protesten, daarna opnieuw gebruikt sinds november 1965. Voortdurend gebruikt in de verspreidingsvorm m.b.v. granaten.

D. DM (Adamsite). Verspreiding op dezelfde manier als CN. Directe gevolgen: irritatie van ogen en slijmvliezen, misselijkheid, braken, hoofdpijn, hoest, benauwdheid; buiten gevechtstelling voor enkele uren. Op de duur: blijvend letsel aan het spijsverteringskanaal bij kleine kinderen, verdere gevolgen niet bekend. Heeft ten doel de vijand langer buiten gevecht te stellen dan met CN mogelijk is. Voor het eerst gebruikt in december 1964, op 23 maart 1964 op grote schaal gebruikt in combinatie met CN. Heeft dezelfde militaire nadelen als CN. Is dodelijk bij een concentratie van 30 mg per m³ (Military Chemistry and Chemical Manual, US Army Handbook).

E. Braakgas CN-DM. Directe effecten als bij DM, maar werkt sneller en met langer voelbare resultaten. Op de lange duur dezelfde werking als DM. Voor gebruik etc. zie eveneens DM (Adamsite).

F. CS (of CS 1). Wordt in hoofdzaak verspreid als CN. Onmiddellijke gevolgen: tranen, brandwonden van de ergste graad aan de ogen, huidverbrandingen, misselijkheid; bij een concentratie van 1 tot 6 mg per m³ wordt men buiten gevecht gesteld; bij 20 mg per m³ onherstelbaar letsel. Gevolgen op langere duur: onherstelbaar letsel, algehele vergiftiging. Volgens een brief in de New York Times van 26-3-65 is van 7 tot 10 maart 1965 ruim 3300 kilo CS 1 door B-52 bommenwerpers in de provincie Tay Ninh uitgeworpen. De dodelijke dosis is 11 tot 25 mg per m³. De meest gebruikelijke granaten bevatten 200 g, hetgeen neerkomt op 8 tot 18 maal de dodelijke dosis. Militair zijn er nadelen aan verbonden van eenzelfde soort als bij CN.

CHEMISCHE MIDDELEN DOOR DE VS ONTWIKKELD VOOR GEBRUIK IN ZUID-VIETNAM
(gebruik nog niet officieel geautoriseerd*)

A. CNS. Zou naar de uitwerking te oordelen een derivaat van de mosterdgassen HN-1 en HN-2 kunnen zijn. Verspreiding in poedervorm door bommen en brandbommen. Bij geringe concentratie: irritatie aan de ogen, brandwonden, misselijkheid, krampen, diarree. HN-derivaten: tranen, hoest, brandwonden, vertraging van de hartslag, verblinding, branderige ogen, misselijkheid. Verlies van de reukzin, gevoeligheid mondslijmvliezen gaat teloor. Men wordt voor weken buiten gevecht gesteld. De HN-derivaten remmen de activiteit van het merg van het beenderstelsel (dat de rode en witte bloedlichaampjes vormt), doen maagzweren ontstaan, bemoeilijken de stolling van het bloed. Bij langer durende blootstelling: spierverlamming, convulsies, coma, de dood. Militair nut: stelt een vijand tamelijk lang buiten gevecht, maakt het mogelijk na een grootscheepse aanval een gebied te bezetten, maakt loopgraven, tunnels en onderaardse ruimten wekenlang onbruikbaar.

B. BZ. Is kleurloos en reukloos. Wordt verspreid door middel van brandbommen die het verdampen tot zeer kleine deeltjes of tot kristalletjes die zich op voorwerpen vastzetten. Tijdelijke verlamming, de spiercoördinatie gaat verloren: men valt op de grond of valt in slaap. Bij het ontwaken heeft men koorts en hoofdpijn, is het richtingsgevoel kwijt en lijdt aan hallucinaties. Inhalering van dit gas schijnt gevallen van toxicomanie te veroorzaken, wat doet denken aan een stof die het zenuwstelsel aantast. Deze hallucinaties kunnen de verdediging van een gebied totaal ontwrichten. Pierre Darcourt (Le Monde, 1-6-66) bericht dat er een grootscheepse aanval met dit gas heeft plaatsgehad in de tweede week van maart 1966 te Bongson, en dat hierbij meer dan 300 Vietcongeden zijn bezweken of omgekomen.

C. V-gas. Kan dodelijk zijn. Een minieme dosis leidt tot spierfibrillaties, tijdelijke verlamming, longoedeem. De acute verschijnselen kunnen optreden een half uur tot een uur na dat men aan het gas werd blootgesteld. Het blokkeert de werking van een enzymatische stof (cholinesterase) met als gevolg braken, diarree, ingewands- en buikkrampen, bevingen, ademhalingsmoeilijkheden, convulsies, de dood. Voor de overlevenden zijn er geen blijvende gevolgen. Deze V-gassen liggen in de Verenigde Staten opgeslagen. Zij zijn bedoeld om

* Volgens verklaringen van verantwoordelijke Amerikanen of volgens getuigenissen van wettelijke journalisten worden deze middelen echter momenteel gebruikt. Ook de gegevens van deze tabel zijn ontleend aan Viet Report van juni-juli 1966.

te doden door inhalering of door absorptie via de huid. Sommige varianten ervan zijn in hun werking met BZ te vergelijken maar veroorzaken sneller verlammingen. Als het waar is dat de V-gassen "organofosfaten" bevatten, dan hebben ze geen tactisch doel maar beogen zónder meer het uitroeien van de meest kwetsbare slachtoffers: ouden van dagen, kinderen en zieken. Het gebruik van V-gassen in Zuid-Vietnam wordt gesuggereerd door de ontwikkeling van speciale gasmaskers, met beschermkappen tegen dit soort gassen, voor helikopterpilooten. (Aviation Daily, 12-6-65)

D. Arsenicum-verbinding. Reukloos. De eerste verschijnselen zijn misselijkheid, braken, hoofdpijn, later komt daarbij: haaruitval, moeilijkheden met zien, soms gezichtsverlies, hersenletsel, verwardheid, desoriëntatie, hallucinaties, psychosen. Bij ernstige blootstelling aantasting van het beendermerg. De acute effecten doen zich verhevigd voor bij zuigelingen en zwangere vrouwen. Tenslotte geraakt men in coma en sterft. Het gebruik van deze arsenicum-derivaten in Vietnam is toegegeven door Cyrus R. Vance tijdens een persconferentie op 29 oktober 1965 te Washington (Daily Pennsylvanian, 1-11-65).

E. Cyanide-verbinding. Behoort tot dezelfde familie als het te Auschwitz gebruikte "Zycon B". Blokkeert de celademhaling, men kan geen zuurstof meer verwerken; verstikkingsverschijnselen, vertraging van de hartslag. Enige tijd na blootstelling blokkeert het de enzymen betrokken bij de zuurstofhuishouding; stoornissen in de bloedsomloop en in de zenuwflexen. Is dodelijk bij gebruik in gesloten ruimten zoals tunnels, schuilplaatsen, grotten. Ook hiervan is het gebruik toegegeven op bovengenoemde persconferentie. (Zie ook de Daily Pennsylvanian van 9-10-65).

MEDEDELINGEN

"Kunstenaars helpen Vietnam" - donderdag 30 november wordt er in de grote zaal van Krasnopol'sky om 20.15 uur een veiling gehouden van kunstwerken, afgestaan aan het comité "Kunstenaars helpen Vietnam".

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

HOLLAND